miyenin 13 şubat 1928 tarihinde münakit kırk dördüncü inikadının birinci celsesinde takarrür etmiştir. (Cilt 2 - S. 168,204)

Eylûl 1341 : şubat 1926 ve mart : ağustos 1927 aylarına ait Divanı muhasebat raporları hakkında ittihaz olunan mukarrerata dair

(Resmî Gazete ile neşir ve ilân : 22 şubat 1928 - Sayı : 821)

No.
400

Eylûl 1341 : şubat 1926 ve mart : ağustos 1927 aylarına ait Divanı muhasebat raporları hakkında Divanı muhasebat encümenince ba mazbata takdim olunan mukarrerattan atide muharrer olanları, Heyeti umumiyenin 13 şubat 1928 tarihinde münakit kırk dördüncü inikadının birinci celsesinde tasvip edilmiştir.

---

1 — Bir kanunu mahsusa müstenit olmaksızın murakabe müesses olan mahallerde Divanı muhasebatça vize icra edilmeksizin sarfiyat icrası bittabi muhalifi kanun olup Kars mevkii müstahkem kukandanlığının emrilede vizesiz olarak icra edilen sarfiyat hakkında encümence Müdafaai milliye ve Maliye vekâleti celilelerinden davet olunan memurlardan alınan izahata nazaran müsebbipleri hakkında muktaziyatı kanuniyenin icrasına teşebbüs ve alâkadarana ihtaratı lâzime icra edilmiş olduğu anlaşılmış olmakla encümence başkaca karar ittihazına lüzum görülmemiştir.

2 — 1340 senesi havalename bakiyyesinin 1341 senesi zarfında ifa edilecek hidemata sarfını temmen Tokat vilâyeti nafıa idaresince deyin tahakkuk etmeksizin ve hak iktisap olunmaksızın hılâfı hakıkat senet tanzimi bittabi muhalifi kanun olup müsebbipleri hakkında ne muamele yapıldığı anlaşılmak üzere encümence Nafıa, Dahiliye, Maliye vekâleti celilelerinden davet olunan memurlardan alınan izahata nazaran meselede sui niyet olmadığı ve fakat bu suretle muamele icrasının mucibi mesuliyet olduğu ve alâkadaran hakkında muktazıyatı kanuniyenin icrasına tevessül olunduğu anlaşılmış olmakla bu meselede de başkaca karar ittihazına lüzum görülmemiştir.

3 — Muvazenei umumiyeye dahil devair ve makamatı resmiyenin keşide edecekleri telğrafların ücrete tabi olduğu kanunu mahsus iktizasından olduğu ve bunun sureti icrası hakkında İcra Vekilleri Heyetince tanzim olunan talimatnamenin bir an evvel tatbiki zarurî bulunduğu ve ancak mezkûr kanunun tadili hakkında Hükûmetçe tanzim olunan lâyihai kanuniyenin elyevm Dahiliye encümeninde bulunduğu anlaşılmakla mevzubahs lâyihanın bir an evvel tesrii tetkik ve intacı hususunun encümeni müşarileyhaya emir ve havalesi Heyeti umumiyenin nazarı tasvibine arzolunur.

4 - Halen mezkûr teşkilât mülga olup ancak tarihi cereyanına nazaran aşiret süvari

alaylarında müstahdem ve aşiretten mansup zabitanın maaş ve tahsisatı fevkalâdelerinin 22 teşrinievvel 1339 tarihli kanunda muharrer mekadiri asliye ve fakat hükmü lâğvedilmiyen 6 mart 1328 tarihli nizamname derecatı üzerinden tesviyesi encümence muvafık görülmüştür.

5 — Mücadele veya teftiş ve murakabeye memur heyetlerin keştüküzarlarının Hükûmet emrinde bulundurulacak vesait ile ifasının tasarruf ve sürat noktaı nazarından fevaidi vekâleti aidelerince takdir ve kabul olunduğu surette bunların müsait olan tertibi mahsuslarından mübayaave masariflerinin vizesi zarurî olduğu hakkındaki Divanı muhasebatın noktai nazarı encümencede musip görülmüştür.

6 — Hükmü kanuna muhalif olarak icra edilen münakasanın feshinden evvel müteahhit tarafından vuku bulan teslimatın esnamı bir nevi münakasanın intacına kadar pazarlıkla icra kılınmış mübayaa mahiyetinde olmasına ve eshabının hukukunun da mahfuziyeti muktazi görülmesine mebni divanca ittihaz olunan kraar encümence muvafık görülmüştür.

7 — Müstaceliyetle icrasına lüzum görülen mübayaatın pazarlıkla icrasına dair karar ittihazı ber mucibi kanun İcra Vekilleri salâhiyeti dahilinde olmasına mebni bidayeten münakasaya vazolunan bir malın kanundaki tarifat veçhile bir müddet daha intizarına mahal bırakılmamak maksadile şartname ahkâmının tadilinde ve pazarlık suretile karar ittihazında bir gûna muhalefeti kanuniye görülememiş ve divanca bu husustaki itaemrinin vizesi muvafık görülmüştür.

8 — Hazine ve damga pulu ilsakı icap eden evraka noksan ilsak olunan pul dolayisile alınacak cezayi naktinin, hazine ve damga pulunun tevhit edilmesinden ve noksanın hanği cihetten olduğunun tayini mümkün olamamasından, damga kanunu ahkâmına tevfikan cereyanı encümencede muvafık görülmüştür.

9 — Devair bütçelerinde sarahat ve tahsisat olmadıkça muvazenei umumiyeden maaş alan memurin ve müsahdemine her hangı bir sebeple ücret verilememesi hakkındaki hüküm gerek mukim bulunduğu mahallerde ve gerekse hariçte ifayi vazife edenlerede şamil olup ancak deruhdei mesuliyetle vizesi icra ettirilen mebaliğında mahsubu 21 teşrinisani 1341 tarih ve 668 numaralı kanun ile kabul edilmiş olmakla bu noktadan dolayi ayrıca bir karar ittihazına lüzum görülmemiştir.

10 — Ticaret vekâletince diğer devairde olduğu gibi mütehassıslar tahsisat ve ücuratı tertibinden bazı memurine ihtisas ücreti namile bir meblâğın ita olunacağı hakkındaki beyanat mümsik ittihaz edilmek suretile liman memurlarına ait ita emirlerinin divanca vizesi encümenimizcede zarurî görülmüş ve bahusus Nafıa bütçesinde olduğu gibi liman idaresinin senei atiye bütçelerinde de bu husus için müstakil bir tertip küşat edilmiş olmasıda bunu müeyyit bulunmuş olmakla yapılan muamele muvafık görülmüştür.

11 — İdarei umumiyei vilâyat kanununun neşrinden sonra vilâyatta ihdas edilen teşkilâta dahil memurlardan hanğilerinin memurini taliyeden addi lâzım geleceğinin tayini hakkında Divanı muhasebatın temenniyatı gerek tayin ve gerekse harcırahlarının tesbiti noktasından gayetle muhik olup bunların atiyen yapılacak teşkilât kanunlarında nazarı dikkate alınması ve ancak şimdiye kadar teşkil edilmiş olanlarında vekâletlerin takdiri veçhile muamele ifası zarurî bulunduğu encümenimizce kararğir olmuştur.

12 — Diyanet işleri bütçesinden maaş alan ve müderris sıfatile vazife tevcih edilmiş olan zevat icrayi vaız ve nasihatla meşğul olmaları dolayisile maaşları büt-

çeye vaz ve kabul edildiği anlaşılmış ve şu suretle divança yapılan muamele muvafık görülmüştür.

13 — Mubayaa komisyonlarınca ittahaz olunan kararlarda mübayaa olunacak eşyanın yedi vahidin tahtı tasarrufunda olduğunun tasdikile iktifa olunması zarurî görülmüştür.

14 — Eylûl - teşrinievvel 1926 raporunun deruhdei mesuliyetle vize olunan kısmın ikinci fıkrası mucibince mesele esasen halledilmiş olmakla başkaca karar ittihazına mahal görülmemiştir.

15 — Kars telgraf muhabere memuru Cemal efendinin memurin kanununun otuz üçüncü maddesine temas eden efal ve harekâtı nalâyikası dolayisile Posta ve telgraf müdüriyeti umumiyesi inzibat komisyonunca memuriyetten ihracına mütedair olarak ittihaz olunan kararın memurin kanunu ahkâmına tevfikan salâhiyettar olan makamatça nakzedilmemiş olmasına binaen meri ve muteber addedilmesi lâzım geldiğine ve bu itibarla mumaileyhin adliye dairesince zabıt kitabetine tayininin muvafık görülemediğine dair divanca ittihaz olunan karar musip görülmüştür.

16 — Mevzubahs olan mesele hizmeti maksure ile tahtı silâha alınan ve uhdesinde iki veya daha ziyade ders bulunan her hanği bir muallimin yerinde vekil istihdam edildiği takdirde kendisine ne miktarda tahsisatı fevkalâde verileceğinin tayininden ibaret olup bu mesele maaş kanunile halledilmiş isede kararın ittihaz edildiği tarih maaaş kanununun neşrine tekaddüm etmekte bulunmuş olmasına nazaran o zaman için cari ahkâma istinat lâzım geleceği tabiî olmasına ve 1341 senesi muvazenei umumiye kanununun 61 inci maddesi ile Şurayi Devlet mebhus kararı vekilin bir veya müteaddit olduğuna ve uhdesinde muallimlik ve memuriyet bulunup bulnumadığına göre ne miktar vekâlet maaşı ve tahsisatı fevkalâdesi verileceğini tesbit etmekte olduğu gibi tahsisatı fevkalâde kararnamesinin suveri tatbikiyesini mübeyyin talimatnamenin 11 inci maddesi asil ve vekile verilecek tahsisatı fevkalâdenin asıl memuriyet maaşına isabet eden tahsisatı fevkalâdeyi tecavüz etmemesi ve tahsisatı fevkalâde kararnameside muallimlere tevhit esasına göre tahsisatı fevkalâde verilmesini âmir olması itibarile hizmeti maksure ile tahtı silâhta bulunan muallime esaleten ifayi vazife etmekte olduğu zaman almakta olduğu tahsisatı fevkalâdenin vekillere verilenden maadasının itası muktazi bulunmasına binaen divanın bu bahisteki kararı mevzuata muvafık görülerek tasvip edilmiştir.

17 — Muvazenei umumiye ve hususiye ve belediyelerden bedeli tesviye edilecek ayakkabı, kumaş, serpuş ve sairenin yerli mamulâtından tedarik edilmesini âmir olan 9 kânunuevvel 1341 tarih ve 688 numaralı kanunla vazı kanunun istihdaf ettiği gaye maksadı mübayaadan muntazır olan faideyi temin edecek yerli mamulâtının mubayaası mecburiyeti esasını vazetmek olup aksi kaziyyeyi tasavvur yani mezkûr esası kanuniden elbise, ayakkabı, serpuş gibi mutlak unvanlarla ifade edilebilecek her nevi eşya ve levazımın hususyiet ve faidei matlube nazarı dkikate alınmaksızın yerli mamulâtından tedariki lüzumunun vazı kanunca maksut olduğu yolunda bir netice istihsal etmek Devletçe ifası zarurî görülerek bütçe ile lâzım gelen tahsisatı da istihsal edilmiş olan bazı hidematın icrasına mani olacağı tabiî bulunmasına ve böyle bir vaziyetin istihdaf edilemiyeceği de bedihiyattan olmasına binaen efradı bahriyeye kirpastan imal edilecek elbise bedelinin kabulünde divanca ittihaz olunan karar ruhu kanuna muvafık görülmüştür.

18 — Mülkiye tekaüt kanununun on ikinci maddesinde hakkı tekaüdü iskat edeceği mezkûr olan müebbeden memuriyetten mahrumiyet cezasının mehakim tarafından sadır olması emri aşikâr olup düşman tarafından ilhak olunan mahallerde memuriyet kabul edenlerin tekaüt ve mazuliyet haklarından mahrum edilecekleri lâyihai kanuniyeye dercedilmişken esnayi müzakerede hakkı tekaütten mahrumiyet kaydının kaldırılarak yalnız mazuliyet maaşının verilmiyeceğinin mevadı kanuniyede ıpkası cihetine gidilmiş olmasından heyeti mahsusaca Devlet hizmet ve müessesatında ademi istihdamlarına karar verilecek zevatın hakkı tekaütten mahrumiyetlerinin vazı kanunca da müstelzim olmadığı sarahaten nümayan olmakta bulunmasına binaen bu kabîl memurunun muhassas olan tekaüt maaşlarının tediyesinde devam edilmesined ve iktisabı hak şartile yeniden tekaüt maaşı tahsisinde manii kanunî olmadığı zemininde divanca ittihaz olunan karar musip görülmüştür.
(Cilt 1 - S. 38,72 ve Cilt 2 - S. 140,153, 183,186:204,221)

Kısmî seferberlikte firar eden 1316 tevellütlü Ahmetoğlu Memet hakkında divanı harpçe zühulen verilmiş olan mahkûmiyet kararının affı hakkında

(Resmî Gazete ile neşir ve ilânı : 23 şubat 1928 - Sayı : 822)

No.
401

Kısmî seferberlikte firar eden 1316 tevellütlü Ahmetoğlu Memedin yedinci fırka divanı harbince cereyani muhakemesi neticesinde askerî ceza kanununun 124-üncü maddesi mucibince beş ay pranga bent edilmesine dair ita edilen hüküm, mensup olduğu kumandanlıkça bittetkik kesbi katiyet etmiş isede merkumun künyesinde kısmî seferberlikte firar ettiği muharrer olup kıtaya iltihak ve intisap ettikten sonra firar eylediğine dair bir kayit mevcut olmadığı gibi ifadesinde de Kars ile Maraş arasında hastalanarak esnayi rahta köyüne savuştuğunu beyan eylemkete ve divanı harpçede merkumun ifadei vakıası kabul edilmekte olmasına ve askerî ceza kanunnamesinin 150 inci maddesinde bu gibi efradın taburlarına geldikten sonra firarları vukuunda nizamiye firarileri misilli tecziye olunacakları muharrer olup kıtaya kableliltihak vuku bulan firar cürmünden dolayı mezkûr kanunun 33 üncü maddesinde hem sinleri efrat kadar istihdam olunacakları münderiç bulunmasına nazaran merkum Memet hakkındaki mahkûmiyet kararının, bilcümle netayici hukukiyesine şamil olmak üzere affi, Heyeti umumiyenin 16 şubat 1928 tarihli kırk beşinci inikadının birinci celsesinde takarrür etmiştir. (Cilt 2 S. 58,186,211)